

๒๑ กศกร ๒๕๖๓
สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๑๑ ก.พ. ๖๗ รับที่ ๕๙๘๕ กกฯ ✓
เวลา ... ๑๕.๓๐ น. วันที่ ๑๑ ก.พ. ๖๗ ๒๕๖๗ ๑๕.๓๐

ที่ ปช ๐๐๐๕/๐๐๗๔

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๐๐๐

เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. บทสรุปหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)	จำนวน ๑๐๐ ชุด
	๒. หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)	จำนวน ๕ ชุด (๑ กํ)
	๓. CD หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)	จำนวน ๑๐๐ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) มาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๖) เป็นเรื่องที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “สร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต” ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมในทุกระดับช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทางสังคม และได้กำหนดกลยุทธ์ ๔ กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต กลยุทธ์ที่ ๓ ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต และกลยุทธ์ที่ ๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต โดยมี ๓ กลยุทธ์ ที่กำหนดให้ต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และรูปแบบการป้องกันการทุจริต รวมทั้ง การพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัย ได้แก่ กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๒ และกลยุทธ์ที่ ๓

๑.๒ พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๓) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑.๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ...

๑.๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำสั่งที่ ๖๔๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน จากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรภาคเอกชน เพื่อดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต นำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้นเรียนทั้งในส่วนของการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาชีวศึกษาและการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ ยังรวมถึงสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา ในสังกัดสำนักงานตำรวจนครบาล สถาบันการศึกษาทางทหาร เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งระบบ รวมทั้งการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียงต้านทุจริต และสร้างพุทธิกรรมที่ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต ได้ร่วมกันพิจารณาหลักสูตร/ชุดวิชา/กลุ่มเป้าหมาย โดยการประชุมคณะกรรมการฯ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อดำเนินการจัดทำเนื้อหาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต และคัดเลือกสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต ซึ่งได้ดำเนินการพิจารณาจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยใช้ชื่อว่า หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ประกอบด้วย ๕ หลักสูตร ดังนี้

- (๑) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชื่อหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต)
- (๒) หลักสูตรอุดมศึกษา (ชื่อหลักสูตร วัยใส ใจสะอาด "Youngster with good heart")
- (๓) หลักสูตรกลุ่มทหารและตำรวจ (ชื่อหลักสูตร หลักสูตรตามแนวทางรับราชการกลุ่มทหารและตำรวจ)

(๔) หลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช. /บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ (ชื่อหลักสูตร สร้างวิทยากรผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต)

(๕) หลักสูตรโค้ช (ชื่อหลักสูตร โค้ชเพื่อการรักคิดต้านทุจริต)

โดยแต่ละหลักสูตรจะประกอบไปด้วยเนื้อหา ๕ ชุดวิชา ดังนี้

- (๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- (๒) ความอยาและความไม่ทนต่อการทุจริต
- (๓) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

๑.๕ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต โดยได้เชิญอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างหลักสูตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากทุกภูมิภาค มาร่วมเขียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการบรรณาธิการกิจหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต โดยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต กำหนดเป็น ๑ หลักสูตร และแยกเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ๑๓ ระดับชั้นปี ได้แก่ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ - ๖ และระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ ในแต่ละระดับชั้นปี จะใช้เวลาเรียนทั้งปี จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

จะมีเนื้อหา ...

จะมีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมและการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย โดย ให้สถานศึกษาทุกแห่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ให้แก่นักเรียน สร้างความตระหนักร霆ให้นักเรียนยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียง ต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใน การประชุมครั้งที่ ๘๔-๑๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ได้เห็นชอบหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)

๒. เหตุผลความจำเป็น

การปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ให้สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตนสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียง ต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบผ่านสถาบันการศึกษา มีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ห้องภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาชีวศึกษา และการศึกษาอุปกรณ์และการศึกษาตามอัธยาศัย และสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงาน ตำราจแห่งชาติ สถาบันการศึกษาทางทหาร เป็นต้น ต่อเนื่องไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมทั้ง ระบบการศึกษา นอกจากนี้ ยังรวมถึงหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับบุคลากรของรัฐและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในหน่วยงานภาครัฐประเภทต่างๆ อันเป็นการร่วมสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ของ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๓. ความเร่งด่วน

การนำหลักสูตรต้านทุจริต (Anti-Corruption Education) โดยเฉพาะหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เข้าสู่ระบบการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและสังกัดหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยบรรจุในการเรียนการสอนในปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป รวมทั้งให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำหลักสูตรอีก ๔ หลักสูตร ไปพิจารณาปรับใช้หรือ สอดแทรกในการเรียนการสอนและการฝึกอบรม

๔. สาระสำคัญของหลักสูตรต้านทุจริต

หลักสูตรต้านทุจริต (Anti-Corruption Education) ซึ่งประกอบด้วย ๑) หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒) หลักสูตรอุดมศึกษา (๓) หลักสูตรกลุ่มทหารและตำรวจ (๔) หลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และ (๕) หลักสูตรโภคฯ มีรายละเอียดวิชา/จุดมุ่งหมาย/ตารางชั่วโมง/สื่อการเรียนรู้ และการทดลองใช้ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑, ๒ และ ๓

๕. แนวทางการนำหลักสูตรต้านทุจริตไปใช้

๕.๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- (๑) จัดทำเป็นรายวิชาบังคับ
- (๒) นำไปจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียนและจัดเวลาเรียนเพิ่มสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง
- (๓) นำไปใช้ในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลาอีก ๑ สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง
- (๔) นำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง) หรือนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำเป็นรายวิชาบังคับ และให้หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่มีสถาบันการศึกษาในสังกัด เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจนครบาลฯ ฯลฯ นำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปพิจารณาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมาย

๕.๒ หลักสูตรอุดมศึกษา

(๑) จัดทำเป็น ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต

(๒) จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ไปปรับ/ประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเอง

(๓) จัดทำเป็นวิชาเลือก

โดยขอความร่วมมือให้สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทึ้งภาครัฐและเอกชน พิจารณานำหลักสูตรไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายตามความเหมาะสมแต่ละแห่ง

๕.๓ หลักสูตรกลุ่มทหารและตำราจ

สอดแทรกในการฝึกอบรม

(๑) ทหาร (หลักสูตรตามแนวทางรับราชการและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้)

(๒) ตำราจ (หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น และหลักสูตรฝึกอบรมอื่นๆ)

โดยขอความร่วมมือให้กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำราจแห่งชาติ นำหลักสูตรไปพิจารณาปรับใช้ในการฝึกอบรมบุคลากรในสังกัด และนำหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรระดับอุดมศึกษา มาปรับใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ในสังกัดทหารและตำราจ

๕.๔ หลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

(๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๒) บูรณาการกับหลักสูตรฝึกอบรมในระดับต่างๆ ของสำนักงาน ก.พ. และหน่วยงานอื่น ที่มีภารกิจด้านการจัดฝึกอบรม

โดยขอความร่วมมือให้หน่วยงานของรัฐนำหลักสูตรไปพิจารณาปรับใช้ในการฝึกอบรม ให้กับบุคลากรในสังกัด และให้สำนักงาน ก.พ. และหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการจัดฝึกอบรมนำหลักสูตรไปบูรณาการ กับหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรในระดับต่างๆ

๕.๕) หลักสูตรโค้ช

(๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ

(๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับเครือข่ายของหน่วยงาน

โดยขอความร่วมมือให้หน่วยงานของรัฐนำหลักสูตรไปพิจารณาปรับใช้ในการฝึกอบรม ให้กับบุคลากรในสังกัด และให้กับเครือข่ายของหน่วยงาน

๖. ผลกระทบ

ผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นผลกระทบทางบวกในการป้องกันการทุจริต โดยเริ่มปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตนสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงต้านทุจริต ละอายและเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริตและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

๗. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๙ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อ คณะกรรมการรัฐสภा ศาลหรือ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือ วางแผนงานโครงการ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อ หน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และมาตรา ๑๙ (๓) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๘. ข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เห็นชอบหลักการเกี่ยวกับหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) และ พิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ไปพิจารณา ปรับใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ตามแนวทางข้อ ๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการเสนอคณะกรรมการรัฐสูตรต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลตั้มราษฎร์

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักป้องกันการทุจริตภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๒๕๒ ๓๗๖๑ ต่อ ๕๐๘, ๕๑๑

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕๒ ๔๗๑๒